

แบบฟอร์ม Knowledge Capture

เรื่อง การดูแลรักษาแปลงไม้ยูคาลิปตัสหลังการปลูก

สรุปโดยนายสมดี คำชัย.....หน่วยงานงานสวนป่าสมเด็จพระเจ้า 1.....

1. บริบท หรือความเป็นมา

การปลูกต้นไม้ยูคาลิปตัสให้ประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์นั้น ไม่ใช่แค่การนำต้นไม้ไปปลูกลงในพื้นที่เท่านั้น แต่จำเป็นต้องมีการดูแลรักษาเพื่อให้ต้นไม้ที่ปลูกสามารถเจริญเติบโตได้ดีมีชีวิตรอดอยู่ได้ สามารถต่อสู้และแข่งขันกับวัชพืช ทนทานต่อสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะแรกที่ปลูก ซึ่งต้นไม้ยังมีขนาดเล็ก การดูแลรักษาหลังการปลูกอย่างใกล้ชิดจะช่วยให้ต้นไม้สามารถตั้งตัวได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนั้น การป้องกันอันตรายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับต้นไม้

ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานปลูกและดูแลบำรุงต้นไม้จึงควรศึกษาทำความเข้าใจวิธีการต่างๆ ทั้งที่นำเสนอในเอกสารฉบับนี้และจากแหล่งอื่นๆ แล้วนำไปปรับปรุงหรือประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานของตนเอง ให้เหมาะสมกับลักษณะพื้นที่และสภาพแวดล้อมของพื้นที่ในแต่ละแห่ง

2. วิธีการ / ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

กิจกรรมการดูแลรักษาแปลงไม้ยูคาลิปตัสหลังการปลูก

การกำจัดวัชพืช วัชพืช คือ พืชที่เกิดขึ้นอยู่ในพื้นที่ซึ่งเราไม่ต้องการให้พืชนั้นขึ้น วัชพืชจะแย่งอาหารและน้ำ ทำให้ต้นไม้ที่ปลูกมีการเจริญเติบโตที่ช้าลง เป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดไฟไหม้ในหน้าแล้งได้ง่าย เป็นแหล่งสะสมที่ทำให้เกิดโรคและแมลงต่างๆ ทำให้มีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น

วิธีการในการกำจัดวัชพืช

หลังการพิจารณาการป้องกันกำจัดวัชพืช มีทั้งการป้องกันไม่ให้วัชพืชจากที่อื่นแพร่ระบาดเข้ามาในพื้นที่ ทั้งเมล็ด ราก เหง้า ลำต้น การควบคุมโดยลดการเสียหายจากการระบาดของวัชพืชที่ขึ้นรบกวน และทำลายขึ้นส่วนของวัชให้หมดไปจากพื้นที่ เพื่อป้องกันการกระจายไปที่อื่น ไม่ให้มีการขยายพันธุ์เพิ่มในพื้นที่เดิม ต้องเลือกให้เหมาะสมดังนี้

1.1 การป้องกันกำจัดวัชพืชโดยวิธีการใช้เครื่องทุ่นแรง (การไถกำจัดวัชพืชระหว่างแถว) ดำเนินการภายใน 30 วันหลังปลูก เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของวัชพืช โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการถากวงกลมรอบโคนต้น หรือถากแถบทั้งแถว

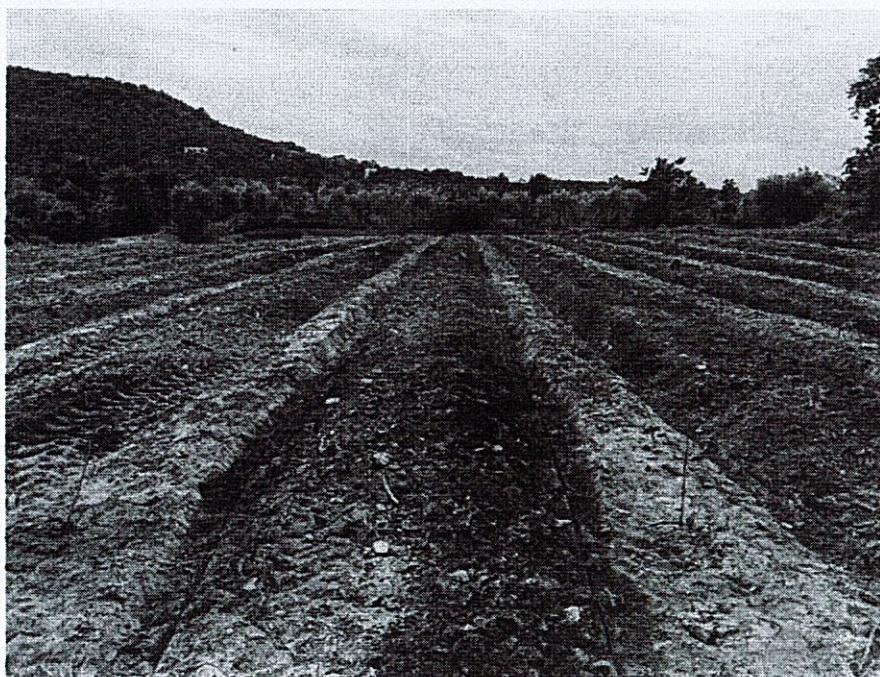

1.2 การป้องกันกำจัดวัชพืชโดยวิธีการใช้แรงงานคน โดยการถากรอบโคนต้น (การถากวงกลม)
ดำเนินการภายใน 20-30 วัน หลังปลูก ซึ่งมีข้อดีดังนี้

- ดำเนินการง่ายเนื่องจากวัชพืชยังไม่กระจายเยอะ
- ค่าใช้จ่ายในการจ้างแรงงานเหมาะสม/สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับ
- การสูญเสียหน้าดินในการถากกำจัดวัชพืชน้อย
- ต้นไม้เจริญเติบโตได้ดี

1.3 การป้องกันกำจัดวัชพืชโดยวิธีการใช้แรงงานคน โดยการถาง และถอนวัชพืชตลอดแนว (การถากแถบ)
วิธีนี้จะเป็นการกำจัดวัชพืชที่ป้องกันการกลับมาระบาดของแพร่กระจายของวัชพืชได้ดี แต่เหมาะสมกับพื้นที่ที่มีการแพร่กระจายของวัชพืชน้อย เนื่องจากต้องใช้แรงงานในจำนวนที่เยอะขึ้นหากเปรียบเทียบกับวิธีการถากวงกลม ส่งผลให้ค่าใช้จ่าย/ไร่สูงตามมา

การใส่ปุ๋ย

ปุ๋ย คือ วัสดุที่มีธาตุอาหารพืชเป็นองค์ประกอบ หรือสิ่งมีชีวิตที่ก่อให้เกิดธาตุอาหารพืช เมื่อใส่ลงไปในดินแล้วจะปลดปล่อย หรือสังเคราะห์ธาตุอาหารที่จำเป็นให้แก่พืช ดังนี้

1.1 ปุ๋ยเคมี เป็นปุ๋ยสูตรเสมอที่ช่วยบำรุงต้น ใบ ราก และดอกผลให้สมบูรณ์อย่างสมดุล ในพืชทุกชนิด โดยมีธาตุอาหารหลัก (N-P-K) ในสัดส่วนเท่ากัน ช่วยให้พืชเจริญเติบโตได้ดีในทุกระยะการเติบโต ตั้งแต่การบำรุงลำต้นให้แข็งแรง ใบเขียว, รากให้หาอาหารได้ดี, การออกดอกติดผล, ไปจนถึงการบำรุงให้ผลผลิตมีคุณภาพดี น้ำหนักดี และทนทานต่อโรค ซึ่งช่วงเวลาที่เหมาะสมในการใส่ปุ๋ยเคมีจะส่งผลต่อการเจริญเติบโตของต้นไม้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยแบ่งช่วงเวลาในการดำเนินการใส่ปุ๋ย ดังนี้

- ใส่ปุ๋ยครั้งที่ 1 ใส่หลังปลูกประมาณ 30 วัน
- ใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2 ใส่หลังปลูกประมาณ 90 วัน

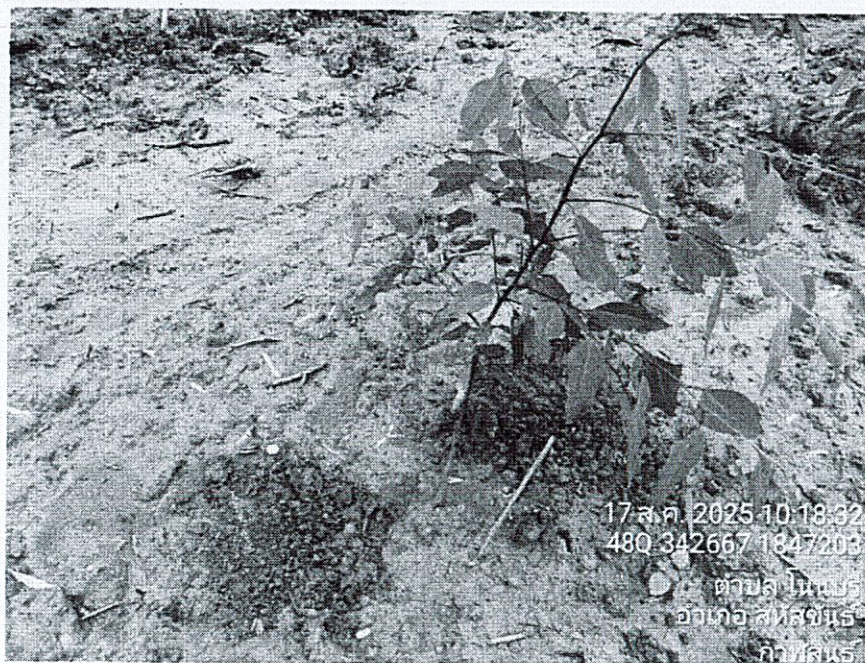

วิธีการใส่ปุ๋ย

วิธีการใส่ปุ๋ยที่ดีจะต้องเป็นวิธีที่ง่ายและสะดวกในการปฏิบัติใส่แล้วพืชสามารถดูดไปใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด โดยมีวิธีการใส่ปุ๋ย ดังนี้

- ใส่ปุ๋ยหลังจากการกำจัดวัชพืชแล้วเสร็จ
- ใส่แบบเป็นหลุม เป็นการใส่ปุ๋ยโดยวิธีขุดหลุมบริเวณรอบโคน หรือสองข้างของต้นไม้ แล้วกลบดิน
- ใส่ปุ๋ยครั้งที่ 1 ใส่หลังปลูกประมาณ 30 วัน
- ใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2 ใส่หลังปลูกประมาณ 90 วัน

ภาพแสดงการใส่ปุ๋ย

การป้องกันโรคและแมลง

การป้องกันและการกำจัดโรคพืชแมลง และศัตรูธรรมชาติอื่นๆ วิธีที่ดีที่สุดก็คือการกำจัดวัชพืชหรือการจัดการให้สวนป่าสะอาดอยู่เสมอ ต้นไม้ที่ปลูกเป็นสวนป่าทั้งที่เป็นไม้โตเร็วและไม่โตเร็วและไม้ที่มีค่าทางเศรษฐกิจ ยังไม่ค่อยพบความเสียหายอันเนื่องมาจากโรคพืชและแมลงจนสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงกับสวนป่าได้ ยกเว้นไม้สักที่มีปัญหาการระบาดของด้วงเจาะลำต้น และกระถินยักษ์ที่เกิดการระบาดของเพลี้ยไก่แจ้ซึ่งยังไม่สามารถที่จะป้องกันและกำจัดให้หมดสิ้นไปได้ ยังคงต้องศึกษาทดลองมาตรการในการป้องกันและกำจัดต่อไปอย่างต่อเนื่อง จากการป้องกันอีกวิธีหนึ่งนั้นพบว่า การป้องกันทางวนวัฒนวิธีโดยการปลูกผสมพันธุ์ไม้หลายชนิดในแปลง มีแนวโน้มที่จะทำให้โรคระบาดลดน้อยลงหรือไม่เกิดขึ้นได้ ดังนั้น วิธีการปลูกผสม จึงเป็นวิธีที่ต้องทำการศึกษาทดลองต่อไป

การสำรวจการรอดตายและการปลูกซ่อม

ยูคาลิปตัสเป็นไม้เศรษฐกิจที่เจริญเติบโตได้เร็วมาก ดังนั้นการสำรวจการรอดตายและปลูกซ่อม ต้องดำเนินการให้เหมาะสมในช่วงเวลา ควรปลูกซ่อมในช่วง 20 - 30 วันหลังปลูก เพราะหากดำเนินการหลังจากนี้จะส่งผลให้ต้นไม้ที่เราปลูกซ่อม เจริญเติบโตไม่ทันหรือไม่เจริญเติบโตเลย เนื่องจากระบบรากของไม้ยูคาลิปตัสมีการแพร่กระจายค่อนข้างเร็ว และกระจายหาอาหารในบริเวณที่กว้าง ทำให้ต้นไม้ที่ปลูกซ่อมไปใหม่ไม่สามารถเจริญเติบโตได้หากปล่อยไว้นาน

.....